Odolné sousedství – doporučení pro sídliště

- materiál tzv. „na stůl“ pro komisi žp a zi

Úvod

*Ministerstvo životního prostředí podpořilo v loňském pilotní projekt Komunitní poradenství pro klimaticky odolné a zdravé sousedství – zkráceně **Odolné sousedství**, který je zaměřený na vliv klimatických podmínek na život lidí na sídlištích.*

Projekt zpracovává Agentura Koniklec z Prahy a ve spolupráci se společenstvím vlastníků ve Mšenské 6-12 v Jablonci probíhají měření, z nichž by měla vzniknout DOPORUČENÍ pro další bytové domy nejen v Jablonci, ale v celé České republice.

*Doporučení pro okolí domu se týkají městských pozemků, a tudíž **je jejich realizace podmíněná zájmem a aktivitou města**. Proto jsou předloženy Komisi pro životní prostředí a zelenou infrastrukturu k projednání. Při projednání v lednovém termínu komise bude možné závěr komise zavčasu zařadit do vyhodnocení projektu.*

Takto vyjádřený zájem o výsledky pomůže podpoře tématu do budoucna.

Prosíme proto členy komise, aby projekt podpořili souhlasným stanoviskem k usnesení.

Velice děkujeme.

Lenka Opočenská, Petr Klápště

Návrh usnesení

Komise životního prostředí doporučuje v návaznosti na doporučení projektu Odolné sousedství pro zlepšení přizpůsobení prostředí sídlišť na změnu klimatu:

a. Pojmout sídliště Mšeno anebo jeho jižní část jako pilotní území pro úpravu sídlištní zeleně a jejího managementu na základě odborného návrhu projednaného s obyvateli. Získané zkušenosti z pilotního projektu využít při revitalizaci sídliště Mšeno a posléze i při plánování revitalizací ostatních sídlišť.
b. V rámci přípravy revitalizace ve Mšeně s obyvateli projednat a pilotně prověřit možnosti vytvoření pobytových prostor ve stínu pro obyvatele umožňujících více žit venku a zkušenosti využít v dalších revitalizacích sídlišť.
c. V rámci přípravy revitalizací sídlišť řešit hospodaření s dešťovou vodou a vodní prvky v parteru, specificky ve Mšeně pak prověřit možnosti bezbariérového přístupu k přehradě pro snazší koupání a tím i ochlazování skupin obyvatel s pohybovým omezením.

Důvodová zpráva

Společenství vlastníků Mšenská 6-12 se v roce 2022 zapojilo do projektu Komunitní poradenství pro klimaticky odolné a zdravé sousedství, který za podpory Programu na podporu projektů NNO pro
rok 2022 MŽP zpracovává Agentura Koniklec. Podstatou projektu je následující:

a. **Měření podmínek v bytech a okolí panelových domů a dokládající, co působí letní vedra.** Měří se teplota a vlhkost vzduchu ve vybraných bytech nejvíce vystavených negativním vlivům a zahřívání stěn domu, které v delších vedrech také přispívají k přehřívání; dále vlhkost v půdě a atmosférické podmínky na střeše domu.
b. **Doporučení, jak zlepšit podmínky pro život obyvatel zapojených domů** úpravami samotného domu a jeho nejbližšího okolí. Pro každý zapojený dům jsou navržena doporučení.
c. **Zobecnění doporučení i pro ostatní panelové domy** (právě zpracováváno).

Výsledky měření je možné si prohlédnout v přehledném dashboardu zde (vyberte lokalitu v roletě nahoře a poté v menu vlevo měřené hodnoty. Dashboard obsahuje velké množství dat, proto se načítá delší dobu.
https://datastudio.google.com/s/gxZgd4xBe3k

Pro objekt ve Mšenské ulici byla navržena následující doporučení:

Doporučení pro dům:

- Rychlé a levné zlepšení: Střechu domu natřít nátěrem zvyšujícím albedo střechy a tím snižující přehřívání střešní konstrukce v letních měsících. Nátěr zároveň zvýší životnost hydroizolace.
- Náročnější dlouhodobé řešení: Instalovat vnější stínící prvky okenních otvorů a zateplit objekt. Vzhledem k orientaci objektu ke světovým stranám je vhodná instalace pouze mobilních prvků – vnějších žaluzií. Fixní stínící prvky nejsou pro objekt s okny pouze na východ a západ vhodné. Zateplení zpomalí v létě ohřívání interiéru vedením tepla stěnami objektu.

Doporučení pro okolí:

Upravit na základě návrhu odborníků vegetaci a její management tak, aby byla odolnější při změnách klimatu a vyžadovala menší množství vláhy. Úprava by měla zahrnovat jak doporučení na výsadby do budoucna, tak doporučení na úpravu trávníků a jejich údržby. Návrh je třeba provést participativně s obyvateli, aby rozčlenění na intenzivnější a méně intenzivní plochy odpovídalo jejich potřebám.

Vytvořit pobytové prostory ve stínu pro možný pobyt (nejen) během letních vln veder. V přímé vazbě na domy vytvořit prostory, kde je možné trávit čas – pracovat, najíst se, zorganizovat setkání. Takový „venkovní obývák“ s posezením.

Zlepšit přístup na koupání v přehradě pro obyvatele s pohybovým omezením. Samotná přehrada a koupání v ní je v létě opatřením zlepšujícím připravenost na změny klimatu, protože kromě odparu a ochlazování umožňuje přímé ochlazení při koupání. Přístup pro starší a jinak pohybově znevýhodněné občany je ale náročný, protože břehy i schodiště jsou velmi prudké.